48ste jaar. — Nr 121. Dinsdag 8 October 1901.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT
Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 8den OCTOBER 1901.

KOLEN in LIMBURG

De opzoekingen naar de steenkolen nemen dagelijks meer en meer toe. De Westfalische societeit die te Asch met den besten uitslag eene boring voltrokken heeft, na 7 koollagen op dezelfde plaats ontdekt te hebben, heeft hare werktuigen op twee verschillige punten overgebracht en is druk bezig aldaar opzoekingen te doen. De maatschappij Cockerill is tevens alhier druk bezig op twee punten met hare werktuigen te plaatsen.

Men zegt dat zoo deze maatschappij gelukt, er onmiddelijk een ijzerfabriek zal opgericht worden. Men kent de macht en de werkzaamheden der maatschappij Cockerill van Seraing.

Er zijn op dit oogenblik te Asch drie en te Opglabbeek vier eigendommen aan zeer hooge prijzen aangekocht tot standplaats der boringen : men zoekt werkvolk aan hoog dagloon en woningen voor de bestuurders.

De weldaden der gelukkige ontdekking doen zich van nu af reeds sterk gevoelen.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

TONGEREN. — *Bedevaart.* — Op 20e October aanstaande zal er eene bedevaart der Limburgsche Mannen Derde Ordelingen naar O.-L.-V. van Tongeren plaats hebben. Te dier gelegenheid zal er ook eene algemeene vergadering der genoemde bedevaarders, in het lokaal « *Concordia* » gehouden worden

Paardenmarkt *te Tongeren*, DONDERDAG **17e** OCTOBER.

EMAEL. — Een jongen van ongeveer 12 jaar speelde hier onlangs met een vuurwapen en trof eene oude dienstmeid in den kop waardoor deze gedeeltelijk de spraak verloor.

Hoe is het mogelijk dat ouders zoo zeer verblind zijn in hunne kinderen om ze op dien ouderdom vuurwapens in handen te geven.

ZOUT-LEEUW. — Alle toeristen, wier hart van kunst- en schoonheidzin blaakt, raden we dringend aan dit stadje te komen bezoeken. De prachtige St-Leonarduskerk, met hare zoo zeer gewaardeerde schatten, het heerlijke stadhuis, dwingt eenieders bewondering. Thans heeft men, onder de kundige leiding van den bouwkundige, M. Barbier, de gendarmerie in haren oorspronkelijken staat hersteld. Vóór 600 jaar diende dit gebouw tot lakenhandel. In de twee gebeeldhouwde prachtnissen prijken de beelden van den H Leonardus en van den H. Blasius.

GROOTE-SPAUWEN. — Een groote brand heeft verleden week het huis en de stallingen van den genoemden Jackers in asch gelegd. Het vuur nam aanstonds eene groote uitbreiding, zoodat men slechts met de grootste moeite de beesten en een gedeelte van de meubels heeft kunnen redden.

De nevenstaande huizen, die veel gevaar liepen ook in de vlammen te zullen opgaan, heeft men kunnen redden.

Naar men meldt is alles verzekerd.

CORTESSEM. — Het telegraalkantoor is hier den 1e Oktober voor het publiek geopend.

Het telefoonbureel, voor den dienst van den tram is denzelfden dag werkstellig gemaakt.

HASSELT. — Verleden woensdag avond, om 8 ure, werd in de zaal van St-Cecilia eene voordracht gegeven door twee Transvalers over den oorlog der Boeren tegen de Engelschen. Door muziek aan de statie afgehaald werden zij onder begeleiding van ruim 2000 man naar de zaal gevoerd, alwaar zij voor een opgepropt lokaal hunne conferencie gaven, die met uiterst veel belangstelling gevolgd werd.

De opbrengst bedroeg over de 1000 fr.

MECHELEN A/M. — *Het Gemeentehuis.* — Het prachtig gebouw in Vlaamsche Renaissancestijl, dat terecht door elken vreemdeling bewonderd wordt, en dienen moet voor gemeentehuis en vredegerecht, is vrijdag door beide besturen in gebruik genomen.

NEEROETEREN. — *Paard op hol.* — Twee koplieden, de genaamden A., Paumen, van Maeseyck, en M. Cretskens, van Rothem, zijn met hun rijtuig tegen eenen muur gereden. De schok was zoo hevig dat M. Paumen uit het voertuig op den grond botste en met gebroken schouder opgeraapt werd, terwijl zijn medegezel eveneens werd gewond. Het paard verschrikte, ging op hol, maar kon bij het kanaal intijds gevat worden.

CAULILLE. — *Aanranding.* — Maandag avond heeft de nachtwachter der porierfabriek den 70jarigen werkman J. L. buiten kennis en gansch bebloed in eene gracht vinden liggen.

Uit het onderzoek is gebleken dat het slachtoffer door zekeren G. T. misbandeld was. Deze is aangehouden.

JEKERVALLEI. — De kermissen waren overal begunstigd door een zomerweder, behalve die van Bitsingen. Te Ruckelingen, Beirs en Wonck heerschte een buitengewone drukte en alles liep echter plezierig en in de volmaakste orde af. Verleden zondag was het te doen te Emael en vervolgens te Eben en te Canne.

De wolen vinden hun grootste vermaak op de bals en danspartijen, terwijl de vlamingen bijzonder zorgen voor drink- en smulpartijen. Het vechten neemt allengskens overal af ; men vindt het beter zich te vermaken en in vriendschap te leven dan zijn zuur gewonnen geld naar de tribunalen te brengen.

ZEPPEREN. — *De Karthuizers.* — De toelating te geven aan nieuwe godsdienstige gestichten, die zich in een diocees willen vestigen, is in de macht niet van den Vicaris die eens overleden Bisschops plaats voorloopig bekleedt, zooals het thans in ons bisdom was. Ook, zoodra de Karthuizers de toelating van zich te Zepperen te vestigen gevraagd hadden, heeft Mgr Rutten zich dadelijk naar den Paus moeten wenden. Deze machtiging is verleden week van Rome afgekomen.

De zaak is dus klaar, de inrichting van het klooster der Karthuizers te Zepperen is gedaan, tot groote vreugde van gansch de parochie.

BEERINGEN. — *Verbrand.* — Vrijdag werd de werkvrouw Clementine C., erg verbrand door het omslaan van een ketel kokend zeeploog.

BINNENLAND.

IN HET LUIKSCHE. — Behalve de nogal talrijke overtredingen van de wet op de arbeidsvrijheid, is er geene verandering in den toestand aan te teekenen. Tegen verschillige overtreders is proces-verbaal opgemaakt.

Te Seraing zelf is de toestand zoo kalm als het maar mogelijk is.

Gendarmen zijn uit Limburg aangekomen, om de brigades van den omtrek te versterken.

Het getal werkstakers is vrijdag avond weer vergroot, door de aansluiting van de werklie uit de mijn van Wandre.

Te Angleur is in eene mijn den arbeid hernomen.

(Laatste tijdingen.) — Over de werkstaking geene andere tijding dan eene depeche, meldende dat, volgens een statistiek het getal werklieden 22,883 bedroeg.

Dezen behoorden tot 48 verschillige mijnen uit de kom van Luik.

Van dit getal waren er 15,064 in staking, zoodat er nog een 8000 aan het werk waren.

De propaganda voor de algemeene staking duurt voort. De policie en de gendarmerie moeten voortdurend daden van geweldpleging en aanslagen op de vrijheid van den arbeid beteugelen.

— Door het breken van den haak der ophaalkabels is een bak 60 meters diep in eene koolmijn te Luik gestort. Twee werklieden werden gedood.

— IN EENE KOKENDE KUIP SIROOP GEVALLEN. — De 19-jarige Pieter Hogge, van Borgworm, werkzaam in de siroopfabriek Noben, is in eene kuip kokende siroop gevallen. Op de noodkreten van den ongelukkige, snelden zijne gezellen hem ter hulp en trokken hem uit zijnen hachelijken toestand. Hogge is vreeselijk verbrand aan de zijde, doch voornamelijk aan de beenen en de voeten. Hij lijdt verschrikkelijk. De toestand van den ongelukkige is zeer erg.

— MOORDPOGING TE BRUSSEL. — Een jong meisje, dat op trouwen stond, heeft haren verloofde, dien zij ontmoette met een ander meisje aan den arm, verscheidene gevaarlijke messteken in de borst toegebracht.

Dit gebeurde door de schuld van eenen vriend, die met het andere meisje wilde uitgaan en, omdat zij hierin niet toestemde, de zaak aan de bruid ging verklappen.

De gekwetste, die zijne lichtzinnigheid ten zeerste betreurt, heeft gevraagd dat men de plichtige niet zou vervolgen, doch het parket heeft dit verzoek van de hand gewezen.

— SLIMHEID VAN DEN KOOKBAAS. — Onze Koning, die sedert eenigen tijd te Luchon verblijft, krijgt nu en dan eens lust zich tusschen de menigte te begeven, en zelfs als een doodeenvoudige badgast in de gemeenschappelijke restauratiezaal te middagmalen. De badgasten zonden dus hoogst vereerd moeten zijn door de tegenwoordigheid van onzen vorst. In het geheel niet, want de slimme hotelhouder maakt van die tegenwoordigheid gebruik om de rekening van de klanten te peperen. En bijgevolg hebben deze liever dat onze Koning in zijne vertrekken blijft eten.

Zoo vertellen ten minste de Fransche bladen.

— Een jongeling van Roeselare, die van zijnen vader eene berisping had gekregen omdat hij weigerde te werken, greep een mes en viel den vader aan, wien hij de hand bijna afsneed.

— Een landbouwer van Comen (Ieperen), had een geladen geweer in eenen hoek van den stal gezet, terwijl hij met zijne vrouw sprak, die de beesten voedde. Een kind van 15 jaar wilde met het geweer spelen. Het schot ging af en trof de moeder, die dood neerviel.

— Blijkbaar is prins Albert niet voornemens, langer dan vijf jaar te verblijven in zijn voorloopig paleis dat hij thans betrokken heeft. Dit is hier uit op te maken dat de verzekeringspolis slechts voor een tijdverloop van 5 jaar geldig is. Het nieuwe paleis zal eerst in Mei voor goed begonnen worden. Het zal worden opgetrokken in den Franschen stijl der XVIIe eeuw. Al de plannen zijn gereed.

— IN KOKEND IJZER. — In de hoogovens van Marcinelle heeft een vreeselijk ongeluk het personeel in ontroering gebracht.

De ingenieur dienstoverste Lamal werd verrast door eenen stroom gesmolten ijzer en werd in de lava meegesleept.

Men vond slechts zijn vreeselijk vermiekt lijk terug.

Het ongeluk wordt toegeschreven aan eene kleine barst, die in den oven was ontstaan, en die M. Lamal daags te vooren zelfs had doen herstellen. Hij had eenige ongenblikken te voren in het gasthuis een bezoek gebracht aan zieke en gekwetste werklieden der fabriek en kwam toen op den rand naast de leuning staan, om nogmaals de herstelde barst na te zien.

Juist scheurde zij open. Een stroom gloeiend metaal vloog hem tegen de borst en rukte hem in de diepte.

Men heeft zijn lijk letterlijk uit het heete geutijzer moeten loskappen.

M. Lamal was getrouwd en vader van 2 kinderen.

— CZOLGOSZ IN BELGIË. — Geloofwaardige personen beweren, dat de moordenaar van president Mac Kinley over zoo wat twee jaar in een lokaal te Brussel, een anarchistisch congres bijwoonde. Czolgosz had zelfs het woord gevraagd en toen het zijne spreekbeurt was en de voorzitter zeide : « Het woord is aan Czolgosz » verklaarde deze, van het woord af te zien, daar voorgaande spreker reeds alles gezegd had, waarover hij, Czolgosz, voornemens was te handelen.

— VADERS VAN ZEVEN KINDEREN. leest dit eens ! Krachtens de wet van 29 Nivôse, jaar XIII, kan elke vader van 7 nog in leven zijnde kinderen er een van aanduiden, om zijne opleiding te genieten op kosten van den Staat in een lyceum of een kunst- en beroepschool.

Deze wet in België en Frankrijk afgekondigd, werd hier nooit toegepast.

Over een zestigtal jaren werden door belanhebbenden verzoekschriften naar den minister gezonden, doch zonder gevolg.

Een blad van Doornik herinnert nu weer dat de wet, ondanks alles, toch toepasbaar is, daar geen enkele bepaling die ongeldig maakt.

— DE OOGST DER SUIKERBEETEN zal dit jaar in ons land maar gemiddeld wezen. Zulks is toe te schrijven aan de droogte van dezen zomer.

In de omstreken van Bergen, waar niet mieder dan 14 suikerfabrieken werkzaam zijn, schat men de opbrengst 30,000 kilogr. minder dan verleden jaar.

De toestand is daaromtrent dezelfde in het landbouwdistrict van Borgworm.

— SENATORS. — M. de minister van binnenlandsche zaken heeft de bestendige deputatiën van alle provinciën inlichtingen gezonden, om te voorkomen dat de schikkingen betrekkelijk de kiesbaarheid voor den Senaat op verschillende wijzen uitgelegd en dus ook verschillend uitgevoerd worden.

— WEE DE BOOMEN ! — De zachte temperatuur der laatste dagen is zeer gunstig geweest voor de uitbreiding der rupsen.

De boomen en hagen zijn met nesten overdekt in ongelooflijk getal.

Ook heeft M. de minister van landbouw de gouverneurs verzocht, eene bijgevoegde zuivering in de maand October te bevelen.

— KADASTRALE VERDEELING — Men meldt dat de nieuwe kadastrale verdeeling andermaal is uitgesteld en de lasten van 1902 op de oude basis zullen gebeven worden.

— **HET WEER VAN ZONDAG.** — Niet te Tongeren en omstreken alleen is het zondag slecht weer geweest.

Te Luik woedde een ware cyclone. De huilende wind poosde nu en dan, om het gerommel van den donder te laten hooren, die de bevigste bliksemstralen snel opvolgde. Overgroote schade werd heel de stad door aangericht.

Op de Cockerillplaats werd eene stelling van 28 meters omver geworpen. Planken en zelfs balken van 30 centimeters dik braken midden door. Stukken daarvan kwamen op een tramrijtuig te recht, dat daardoor onbruikbaar werd gemaakt.

Bijna al de telefoondraden hinzen neer en versperden het verkeer. Het regende schaliën en dakpannen. De foor is heel dooreengekegeld, doch er zijn geen persoonlijke ongelukken gebeurd.

In de stad werden eenige personen door vallende voorwerpen gekwetst.

Te Spa zijn talrijke daken beschadigd en boomen ontworteld.

Te Charleroi evenzeens. Telegraafpalen werden omgeworpen en de telefonische gemeenschap met Parijs was onderbroken.

Te Lodelinsart is een onvoltooid huis ingestort.

Te Brussel heeft de storm geweldig gewoed. Ontelbaar zijn de beschadigde daken en vensters.

Al de treinen waren in vertraging.

***

Uit Luik wordt nog gemeld :

Nooit heeft men hier een dergelijk weer gezien of gehoord. Het was schrikwekkend.

Op de foor hebben de barak van Opits en een peerdenmolen het meest geleden. Het dienstpersoneel vluchtte uit de kramen en barakken uit vrees van onder de instortende gebouwen verpletterd te worden. Er moet hier voor 60,000 fr. schade aangericht zijn.

Van de nieuwe kerk van Bressoux, niet ver van Luik zijn twee half voltooide muren ingestort. De aannemer lijdt voor 8000 fr. schade.

Te Verviers heeft een omvallende boom de electrieke tramkabels gebroken.

Over heel het land heeft de storm gewoed. De schade toegebracht aan hoven, serren, verandas moet duizenden bedragen.

***

Men schrijft uit Brugge onder dagteekening van Zondag :

Heden namiddag, rond 2 1/2 ere, is een verschrikkelijk orkaan, vergezeld van donder en bliksem, over de stad en omstreken losgebarsten. Langs alle kanten werden schouwpijpen neergehaald en op sommige plaatsen was er overstroming ; in de hoofdkerk stond het water vijf centimet. hoog. In het kwartier van den Meersch, dat in eene moeras ligt, konden de inwoners van verscheidene straten hunne huizen niet verlaten. Veleo hunner moesten met hunne meubeltjes op de vlucht gaan.

De aanblik langs de wandelwegen was droevig : prachtige boomen, zooals acacias, populieren, kastanjeboomen waren als strooihalmen door den rukwind half doorgebroken en de wegen waren bedekt met afgebroken takken, groen, enz.

Langs de Conscience laan werd een populier omvergerukt, op het oogenblik dat een 10-jarig kind daar voorbijkwam ; het knaapje werd gelukkiglijk slechts licht gerakt en gekwetst.

Op den Staatsspoorweg van Brugge-Gent, nabij Brugge viel de bliksem op eenen reizigerstrein ; een wagon werd erg beschadigd, doch er zijn geene persoonlijke ongelukken te betreuren.

Langs den zeekant heeft het orkaan op buitengewoon onstuimige wijze gewoed.

***

UIT BRUGGE. — EEN DRAMA IN DEN STORM.

Het orkaan duurde lang. Door de hooge zee kan men nog niet juist zien is welke mate de havendam en de aanleghaven van Zee-Brugge beschadigd werden, doch met verrekijkers bemerkt men toch dat de schade niet groot is.

De spoorwegbediende De Coster, die met zijne echtgenoote van de kermis van Lissewege naar huis terugkeerde, zag zijne vrouw door den wind van zijne zijde gerukt worden.

Zij viel in de vaart en verdronk.

De Coster, zijne vrouw willende redden, betaalde zijne zelfopoffering ook bijna met zijn leven.

De oorlog
TUSSCHEN
Engeland en Transvaal

De neêrlaag van Kekewich.

NIET **16** MAAR **26** OFFICIERS GEDOOD EN GEWOND.

Het *War Office* heeft de lijst uitgegeven der officieren gedood en gewond te Moedwil. Er blijkt uit dat niet **16** officiers zijn gevallen onder de kogels der Boeren van Kemp en Dela Rey, maar wel **26**.

Het eerste telegram gaf er dus maar 10 tekort op.

VERLIEZEN AAN MANSCHAPPEN.

45 dooden, **114** zwaar en **60** licht gewonden.

Het *War Office* deelt de lijst mee der verliezen aan manschappen van de kolom Kekewich.

Niet **31** man zijn gedood, zooals het eerste telegram van Kitchener luidde, doch **45**.

Er zijn niet minder dan **114** ernstig gewonden en bovendien een **60**-tal licht gewonden.